

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

hbo-master Kunsteducatie
deeltijd

HKU

Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

De kracht van
kennis.

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

hbo-master Kunsteducatie
deeltijd

HKU
Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

CROHO nr. 49117

Hobéon Certificering

Datum

18 september 2017

Auditpanel

Drs. G.J. Stoltenborg

L. Vermeersch Lic

J. van Gemert

I. Melis

Secretaris

G.C. Versluis

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	3
3.	INLEIDING	7
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	9
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	27
6.	AANBEVELINGEN	29
BIJLAGE I	Scoretabel	31
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	33
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	37
BIJLAGE IV	Overzicht auditpanel	39

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	HKU
status instelling	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	n.v.t.
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Master Kunsteducatie
registratienummer croho	49117
domein/sector croho	Kunsten
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Master
graad en titel	Master of Education in Arts
aantal studiepunten	60 EC
afstudeerrichtingen	n.v.t.
locatie	Utrecht
variant	Deeltijd
joint programme	n.v.t.
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	2 juni 2017
Contactpersoon opleiding	Thera Jonker Thera.jonker@hku.nl

2. SAMENVATTING

De Master Kunsteducatie leidt studenten op die een innovatieve en inspirerende rol gaan spelen in de kunsteducatie. Afgestudeerden gaan o.a. aan de slag in ontwikkel- en ontwerpfuncties voor kunstvakken, in ontwikkel- en beleidsfuncties bij bijvoorbeeld centra voor de kunsten, culturele organisaties, adviesbureaus, overheidsinstellingen, educatieve afdelingen van theaterinstellingen, dansgezelschappen, musea, in coördinatiefuncties in de kunsteducatieve sector of als zelfstandig ondernemer in het kunsteducatieve veld.

Onderwerp 1. Beoogde leerresultaten

De opleiding baseert zich op het opleidingsprofiel dat door het Netwerk Kunstvakdocentopleidingen (KVDO) is opgesteld en is gevalideerd door een werkgroep uit het beroepenveld en op de vijf daaruit voortgekomen competenties. Deze competenties zijn afgestemd op het masterniveau zoals dat is gedefinieerd in de Dublin Descriptoren.

De opleiding heeft de competenties een duidelijk eigen inkleuring gegeven met het accent op ontwerponderzoek, actuele thema's als Ludodidactiek, Duurzaamheid en Diversiteit en veel ruimte voor de student om te werken aan zijn eigen ambitie en eigen persoonlijke leervraag. De opleiding zorgt er goed voor dat de beoogde leerresultaten actueel blijven door regelmatig af te stemmen met vakgenoten in het Landelijk Overleg Masters Kunsteducatie en met het betreffende brede werkveld via o.a. de eigen (gast)docenten, alumni, studenten en de werkveldcommissie Kunsteducatie.

Het auditteam komt op grond van bovenstaande tot het oordeel 'goed' voor deze standaard.

Onderwerp 2. Programma

De opleiding biedt een innovatief, actueel programma dat is opgebouwd in fasen en waarin steeds een project met een bepaalde focus centraal staat. Naast de projecten biedt de opleiding ondersteunende modules die de projecten theoretisch en contextueel voeden. Daarbij besteedt de opleiding met name aandacht aan onderzoeksvaardigheden, management en ondernemerschap, communicatie en intervisie en presenteren.

Het programma biedt de studenten de mogelijkheid de beoogde leeruitkomsten, beroeps- en onderzoeksvaardigheden te ontwikkelen. Bij de ontwikkeling van de student kijkt de opleiding steeds interdisciplinair vanuit een artistiek, pedagogisch en ondernemend perspectief (APO). In verband met de maatschappelijke verschuivingen die plaatsvinden in het actuele werkveld, acht het auditteam het een sterk punt dat de opleiding studenten leert zich te verhouden tot een bredere context.

Met projecten rondom Interdisciplinaire Maakprocessen, Ludodidactiek, Duurzaamheid en Diversiteit en met het laten uitvoeren van ontwerponderzoek, sluit de opleiding nauw aan bij actuele ontwikkelingen. Daarnaast zorgt de opleiding er voldoende voor dat studenten op de hoogte zijn van de internationale onderwijsmarkt en internationale ontwikkelingen op het terrein van kunsteducatie.

De opleiding wordt gevoed door drie lectoraten: i) Kunst en Professionalisering, ii) Performatieve Maakprocessen en iii) Research in Creative Practices.

De opleiding biedt de studenten een overduidelijke rol in het eigen leerproces door hen in het programma veel ruimte te geven aan de slag te gaan met eigen ambitie en eigen leervraag/leervragen. Daarmee kunnen de studenten een eigen inkleuring geven aan de uit te voeren opdrachten, projecten en onderzoeken. Het auditteam acht het een sterk punt, dat de opleiding de studenten ook van elkaar laat leren door opgedane kennis en ervaringen met betrekking tot de leervragen met elkaar te delen.

Door de projecten en de voortdurende APO-perspectiefwisseling zorgt de opleiding voor samenhang in het programma. Dit bevordert de studeerbaarheid. De studenten vinden het programma goed gevuld. Er moet veel gebeuren in de tijd die ervoor staat, maar de studenten ervaren de studielast als redelijk.

Het auditteam beoordeelt standaard 2, 3 en 4 op grond van bovenstaande als 'goed'.

De opleiding is toegankelijk voor een brede instroom. Dat is mooi, maar dit heeft wel consequenties voor de aansluiting op het curriculum. Met name op het vlak van de aansluiting van de theorie bij de eigen werkpraktijk en de artistieke ontwikkeling, blijken sommige studenten nog wensen te hebben. De opleiding zorgt er met de voortdurende perspectiefwisseling (APO) voor dat zij toch voldoende aansluit bij alle studenten. Het auditteam beoordeelt standaard 5 als 'voldoende'.

Onderwerp 3. Personeel

De opleiding wordt verzorgd door veertien vaste docenten aangevuld met een flexibele schil van gastdocenten. De docenten beschikken met elkaar over brede kennis en expertise op het terrein van kunsteducatie. De docenten zijn goed op de hoogte van actuele ontwikkelingen in het veld. De studenten zijn hierover zeer tevreden.

De docenten van de opleiding werken voortdurend aan hun eigen deskundigheid door het volgen van cursussen, trainingen, workshops, het bijwonen van en participeren in conferenties en het uitwisselen van kennis en ervaring in teamoverleggen en intervisiebijeenkomsten.

Het auditteam komt op basis van bovenstaande sterke punten (vakinhoudelijke expertise, op de hoogte van de actuele ontwikkelingen, zeer tevreden studenten, voortdurende deskundigheidsbevordering) tot het oordeel 'goed' voor standaard 6.

Onderwerp 4. Voorzieningen

Het auditteam is van oordeel dat de huisvesting en materiële voorzieningen toereikend zijn voor de realisatie van het programma. Op de eigen locatie zijn er voldoende lokalen beschikbaar. Indien nodig/gewenst kunnen de docenten en studenten gebruik maken van de voorzieningen van HKU op andere locaties, zoals werkplaatsen, laboratoria en studio's. Het auditteam komt dan ook tot het oordeel 'voldoende' voor standaard 7.

De opleidings specifieke en de HKU-brede studiebegeleiding en de informatievoorziening zijn adequaat en bevorderen de studievoortgang. Naast de formele contactmomenten, is er veel informeel contact. De lijnen tussen studenten, docenten en studieleiding zijn kort. Aansprekend voorbeeld acht het auditteam de coaching aan de hand van het ingevulde 'canvas', dat de student helpt zijn leervraag en professionele ambitie te formuleren en bij te stellen. Dit geeft hem inzicht in factoren die van invloed zijn op de voortgang van het werken aan zijn leervragen. Ook de intervisiebijeenkomsten, de coaching van langstudeerders en de speciale Facebookgroep spreken het auditteam aan. Het auditteam beoordeelt standaard 8 met een 'goed'.

Onderwerp 5. Kwaliteitszorg

De opleiding evalueert op verschillende manieren – zowel formeel als informeel – de kwaliteit van de opleiding met de verschillende stakeholders en treft op basis van de uitkomsten verbetermaatregelen. De studenten, docenten, alumni, vertegenwoordigers vanuit het werkveld en de examencommissie zijn actief betrokken bij de kwaliteit van de opleiding. De teamleider voert naar aanleiding van de uitkomsten van evaluaties met de opleidingscommissie een kwaliteitsgesprek om de PDCA-cirkel rond te maken.

De opleiding heeft sinds de vorige visitatie in 2012 hard gewerkt aan verbeteringen. Zo heeft de opleiding het niveau van het afstudeeronderzoek verhoogd, de samenhang van het programma en de studielast verbeterd en hebben docenten zich geschoold in toetsen, beoordelen en onderzoeksbegeleiding.

Het auditteam is van oordeel dat de opleiding effectief stuurt op verbetering.

Het auditteam acht het oordeel 'goed' voor standaard 9 op zijn plaats.

Onderwerp 6. Toetsing

De opleiding toetst op een valide, betrouwbare en voor alle betrokkenen inzichtelijke wijze of de studenten de leerresultaten en daaruit afgeleide doelen behalen. Het auditteam is van oordeel, dat de opleiding het toetsen en beoordelen over het algemeen goed op orde heeft: opstellen en aanscherpen van beoordelingscriteria en beoordelingsformulieren, het gebruik maken van verschillende passende toetsvormen, het regelmatig inzetten maken van meer-ogen bij het beoordelen. Het auditteam zag nog enkele verbeterpunten, maar die wegen niet heel zwaar mee. Zo mag de examencommissie ook meer proactief acteren. De opleiding heeft zelf al aangegeven aan de slag te gaan met de opmerking van studenten over het schrijven van reflectieverslagen, omdat zij dat na afronding van een module niet meer als zinvol/ leerzaam ervaren.

Het auditteam komt op grond van bovenstaande tot het oordeel 'goed' voor deze standaard.

Onderwerp 7. Gerealiseerde leerresultaten

Het auditteam vond de meeste eindwerken van hoog niveau. Ondanks de verschillende invalshoeken/ eigen leervragen van de studenten, waren in alle eindwerken de drie APO-perspectieven terug te vinden. De ontwikkelde producten waren relevant voor de praktijk en waren door de praktijk in gebruik genomen. De studenten hebben met hun ontwerponderzoek en het bijbehorende product/dienst gerealiseerd wat de opleiding beoogt.

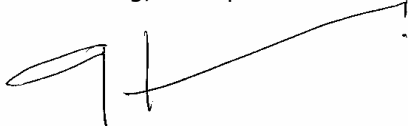
Het auditteam komt op grond hiervan tot het oordeel 'goed' voor standaard 11. Dat studenten na afronding van de opleiding een andere rol met meer verantwoordelijkheden of een hogere functie hebben gekregen en meer verdieping in hun werk hebben kunnen aanbrengen alsook de positieve waardering van het werkveld voor het niveau, ondersteunen dit oordeel.

Algemene conclusie:

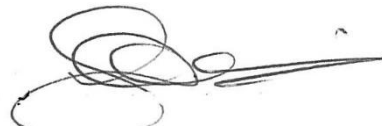
De opleiding Master Kunsteducatie van HKU is een opleiding met een duidelijk eigen kleur en veel aandacht voor innovatie en actuele ontwikkelingen. Daarnaast biedt de opleiding veel ruimte aan de student om te werken aan zijn eigen ambitie en persoonlijke leervraag.

Op grond van bovenstaande oordelen komt het auditteam – gelet ook op de beslisregels van de NVAO – tot een algemeen oordeel 'goed' voor de opleiding.

Den Haag, 18 september 2017

drs. G.J. Stoltenborg,
voorzitter

G.C. Versluis,
secretaris

3. INLEIDING

De interdisciplinaire Master Kunsteducatie bestaat sinds 2007. De opleiding maakt sinds 2017 deel uit van HKU College, de nieuwe *school* met HKU breed onderwijs. Ook de Master Crossover Creativity valt hieronder. Samenwerking tussen de beide masters werd ten tijde van de audit verkend.

Daarnaast biedt HKU bachelor- en masteropleidingen op het terrein van beeldende kunst, design, media, games en interactie, muziek, muziek en technologie, theater en kunst en economie.

De opleiding Master Kunsteducatie wordt aangeboden als tweejarige deeltijdopleiding (60 EC).

Tot januari 2017 maakte de opleiding deel uit van het Expertisecentrum Educatie. Vanuit dit centrum wordt de samenwerking ondersteund met en tussen de bachelor-docentopleidingen¹ van HKU en de gezamenlijke partners: Cultuurprofielscholen, netwerk Creatief Vermogen Utrecht in het kader van Cultuureducatie met Kwaliteit, Consortium Werkplaats Onderwijsonderzoek Utrecht en het bedrijf IJfontein.

De samenwerking tussen de Master Kunsteducatie en het Expertisecentrum Educatie is na januari 2017 blijven bestaan.

De opleiding wordt gevoed door drie lectoraten: i) Kunst en Professionalisering, ii) Performatieve Maakprocessen en iii) Research in Creative Practices.

De opleiding heeft ervoor gekozen zich al te laten beoordelen op basis van de 'Beoordelingskaders accreditatiestelsel hoger onderwijs, september 2016'.

In de Zelfevaluatie was een studenthoofdstuk opgenomen. Na afloop van de audit heeft het auditteam een ontwikkelingsgesprek gevoerd met betrokkenen van de opleiding.

¹ HKU biedt de hbo-bacheloropleidingen docent Beeldende Kunst en Vormgeving, docent Theater en docent Muziek.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld, het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlandse kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving. De uitgangspunten voor de inrichting van de opleiding passen bij de onderwijsvisie en het profiel van de instelling. De beoogde leerresultaten worden periodiek geëvalueerd.

Bevindingen

De opleiding baseert zich op het opleidingsprofiel dat door het Netwerk Kunstvakdocentopleidingen (KVDO) is opgesteld en gevalideerd door een werkgroep uit het beroepenveld. De vijf landelijke competenties betreffen: i) artistiek vermogen, ii) onderzoekend vermogen, iii) kunstpedagogisch vermogen, iv) cultureel ondernemend vermogen, v) vermogen tot kritische reflectie en ontwikkeling.

De opleidingen Master Kunsteducatie hebben de competenties vervolgens afgestemd op het masterniveau zoals gedefinieerd in de Dublin Descriptoren. Het masterniveau van de Master Kunsteducatie van HKU blijkt o.a. uit zelfsturing in het programma, toepassing van de eigen discipline in nieuwe contexten, verdieping in studie en praktijk van interdisciplinair werken, het leveren van nieuwe bijdragen aan het (inter)nationale veld en onderzoeksvaardigheden. De opleiding levert samen met de collega-opleidingen (bachelor-docentopleidingen en Masters Kunsteducatie) een actieve bijdrage aan de herijking van het competentieprofiel, zodat de actualiteit van en aansluiting op de beroepspraktijk geborgd blijven.

Profilering/eigen inkleuring

Binnen de kaders profileert de opleiding van HKU zich heel duidelijk met de keuze voor ontwerponderzoek en actuele thema's als Ludodidactiek², Duurzaamheid en Diversiteit. Met Ludodidactiek doet de opleiding mee in de voorhoede van de onderwijsvernieuwing. Hiermee, en met aansluiting bij het programma Creatief Vermogen Utrecht in het kader van Cultuureducatie met kwaliteit, sluit zij goed aan op de agenda van Onderwijs 2032 en het actuele onderwijsdiscours. Voor ongeveer tweederde van de studenten is dit een belangrijke reden om voor HKU te kiezen.

De keuze voor ontwerponderzoek impliceert voor de opleiding dat zij de studenten aanspreekt als onderzoekende, ondernemende makers. Daarmee verschilt de opleiding van sommige andere opleidingen Master Kunsteducatie, waar het onderzoek een meer academische insteek heeft. Gedurende de studie daagt de opleiding de studenten uit bij hun onderzoek en maakprocessen steeds te 'schakelen' tussen een artistiek, pedagogisch en ondernemend perspectief (APO). Dit zag het auditteam goed terug in het programma. (Zie 4.2 'Programma'.) De opleiding sluit met de expliciete aandacht voor interdisciplinaire maakprocessen nauw aan bij het motto van HKU: nieuwe verbindingen, nieuwe toepassingen.

Een ander kenmerkend aspect binnen de opleiding is de grote ruimte die de studenten krijgen om via hun eigen leervraag/leervragen de inhoud van het programma te personaliseren. Bij aanvang van de studie starten de studenten al met het formuleren van een eigen professionele ambitie en bijbehorende eigen leervraag. Deze geven richting aan de studie.

2 Ludodidactiek is een bijzondere vorm van het ontwerpen van leerprocessen waarbij gebruik wordt gemaakt van ontwerpprincipes en -methoden die ten grondslag liggen aan het ontwerpen van games.

Bij de toetsing kunnen studenten hier accenten leggen voor wat betreft de keuze van onderwerp, werkwijze of context. (Zie standaard 10.) De studenten die het auditteam sprak, waren zeer tevreden over de ruimte voor persoonlijke inkleuring.

Internationale dimensie

Het profiel van de Nederlandse Masters Kunsteducatie is internationaal gezien redelijk uniek. Er zijn een paar voorbeelden van Masters of Education in Arts o.a. in Ierland en Singapore, zo blijkt uit een recente benchmark request via de website van ELIA³. De Nederlandse Masters Kunsteducatie zijn uniek in de verplichte aandacht voor interdisciplinariteit en het accent op praktijkgericht onderzoek.

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleiding in het programma voldoende aandacht besteedt aan internationale ontwikkelingen op het terrein van kunsteducatie en de internationale onderwijsmarkt.

Afstemming met het werkveld en vakgenoten

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleiding regelmatig (4-6 maal per jaar) afstemt over de beoogde leerresultaten en de inhoud van het programma met de andere opleidingen in het Landelijk Overleg Master Kunsteducatie.

Met het brede werkveld van de kunsteducatie houdt de opleiding intensief contact via de eigen (gast)docenten die (deels) nog werkzaam zijn in de beroepspraktijk, met de alumni en de studenten die actief zijn in de betreffende werkvelden en met de werkveldcommissie Kunsteducatie. Daarmee zorgt de opleiding er goed voor dat de beoogde leerresultaten actueel zijn en aansluiten bij de eisen van het werkveld.

Weging en Oordeel

De opleiding baseert zich op het landelijk vastgestelde profiel met de vijf competenties. Deze competenties zijn afgestemd op het in de Dublin Descriptoren gedefinieerde master-niveau. De opleiding heeft de competenties een duidelijk eigen inkleuring gegeven met het accent op ontwerponderzoek, actuele thema's als Ludodidactiek, Duurzaamheid en Diversiteit en veel ruimte voor de student om te werken aan zijn eigen ambitie en eigen persoonlijke leervraag. De opleiding zorgt er goed voor dat de beoogde leerresultaten actueel blijven door regelmatig af te stemmen met vakgenoten en het betreffende brede werkveld.

Het auditteam komt op grond van bovenstaande tot het oordeel 'goed' voor deze standaard.

³ ELIA: European League of Institutes of the Arts

4.2 Programma

Standaard 2: Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren.

Toelichting NVAO: Het programma sluit aan bij de actuele (internationale) ontwikkelingen, eisen en verwachtingen in het beroepenveld en in het vakgebied. Academische vaardigheden en/of onderzoeks- en/of beroepsgerichte competenties krijgen invulling op een wijze die past bij de oriëntatie en het niveau van de opleiding.

Standaard 3: De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting NVAO: De leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma.

Standaard 4: De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting NVAO: Het vormgeving van het programma draagt bij aan de realisatie van de beoogde leerresultaten. De onderwijsleeromgeving bevordert dat de studenten een actieve rol nemen in de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*). De inrichting past bij de onderwijsvisie van de instelling.

Standaard 5: Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Toelichting NVAO: De gehanteerde toelatingseisen zijn realistisch met het oog op de beoogde leerresultaten.

Bevindingen

Koppeling leerresultaten en programma

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleiding de beoogde leerresultaten navolgbaar heeft vertaald naar modules, leerdoelen en beoordelingscriteria. De leerdoelen zijn voor alle betrokkenen terug te lezen in de beschrijving van de modules op de HKU-studentenportal.

Opzet en inhoud programma

Het tweejarig deeltijdprogramma bestaat uit vier fasen. Elke fase heeft een project met een focus. In de opbouw van de opleiding is de inhoud van de projecten leidend. In de projecten verrichten de studenten praktijkonderzoek.

De projecten in het eerste studiejaar zijn sterk gericht op het verwerven van nieuwe kennis op het vlak van interdisciplinariteit en op het vlak van kunsteducatie in relatie tot de samenleving. Het tweede jaar is gericht op verdieping en toepassing. Met de verworven kennis gaan de studenten nieuwe praktijksituaties in. Project 4 betreft het afstudeeronderzoek.

Naast de projecten biedt de opleiding ondersteunende modules die de projecten theoretisch en contextueel voeden. Daarbij besteedt de opleiding met name aandacht aan onderzoeksvaardigheden, management en ondernemerschap, communicatie en intervisie en presenteren.

Het auditteam heeft geconstateerd dat de opleiding duidelijke keuzen heeft gemaakt in de accenten binnen de te verwerven leerresultaten. Bij de ontwikkeling van de student kijkt de opleiding steeds interdisciplinair vanuit een artistiek, pedagogisch en ondernemend perspectief (APO). De opleiding richt zich niet op 'education about the arts'. Er ligt geen klemtoon op de studie van de kunstwereld zelf of op het bestuderen van kunstobjecten of -disciplines in historisch, maatschappelijk, esthetisch of ethisch perspectief (bv. in musea). Dat is gezien de eigen profilering een duidelijke keuze.

Zoals al onder standaard 1 is beschreven profileert de opleiding zich op het terrein van ontwerponderzoek en interdisciplinaire maakprocessen, Ludodidactiek, Duurzaamheid en Diversiteit. Het auditteam heeft al deze elementen duidelijk terug kunnen zien in het programma.

Zo staan interdisciplinaire maakprocessen o.a. centraal in project 1 'Management van Interdisciplinaire Maakprocessen'. Hierin is aandacht voor creatieve processen in verschillende disciplines en hun wisselwerking. Elke student kreeg bijvoorbeeld dit studiejaar 2016-2017 de opdracht om het interdisciplinaire maakproces van samenwerkende kunstenaars met verschillende discipline achtergronden te onderzoeken aan de hand van modellen uit de creativiteitstheorie. Dit moest ook leiden tot een advies over het sturen van deze complexe maakprocessen.

Het auditteam hoorde tijdens de audit terug, dat de docenten de studenten voortdurend stimuleren hun rol binnen dit project vanuit de drie verschillende perspectieven (APO) te bekijken.

In het aan dit project gekoppelde Artistiek Laboratorium kregen de studenten de opdracht met twee andere disciplines samen te werken aan een artistieke voorstelling op Utrecht Centraal, en tegelijk te onderzoeken hoe ze hun samenwerking konden verbeteren. Tijdens dit hele project deelden de studenten op de vloer hun werkwijzen en de invulling van verschillende rollen met elkaar. Zo leren studenten verschillende invullingen te zien en te benoemen om deze uit te testen in hun eigen beroepspraktijk. Daarmee zorgt de opleiding ervoor dat de studenten de verschillende competenties, kennis en vaardigheden op een steeds hoger niveau en in samenhang kunnen ontwikkelen. In verband met de maatschappelijke verschuivingen die plaatsvinden in het actuele werkveld, acht het auditteam het een sterk punt dat de opleiding studenten leert zich te verhouden tot een bredere context.

In project 2 'Kunsteducatie en Engagement' kunnen de studenten kiezen voor Ludodidactiek of Diversiteit of Duurzaamheid. Dit zijn zeer actuele en innovatieve thema's voor het werkveld. Op dit moment opteert tweederde van de studenten voor Ludodidactiek. De opleiding overweegt nu of zij deze onderwerpen niet met alle studenten moeten behandelen, in plaats van hen er een te laten kiezen, zodat zij kennis en vaardigheden op al deze actuele terreinen kunnen ontwikkelen. Het auditteam ondersteunt deze gedachte en beveelt de opleiding aan hier in het programma ruimte voor te maken.

Vormgeving eigen leerproces

De opleiding geeft de studenten een overduidelijke rol in het eigen leerproces. Vanaf het begin van de studie krijgen de studenten veel ruimte in het programma om aan de slag te gaan met hun eigen ambitie en eigen leervraag/leervragen. Daarmee kunnen ze een eigen inkleuring geven aan de uit te voeren opdrachten, projecten en onderzoeken. De opleiding ondersteunt de studenten hier sinds 2016-2017 bij via het zogenoemde canvas-model. De studenten worden hierbij aangezet tot het opstellen van leerdoelen en het formuleren van concrete acties.

Studenten delen hun leervragen ook met elkaar, wisselen in intervisie-/ supervisiebijeenkomsten ervaringen uit, ondersteunen elkaar en leren van elkaar.

Op sommige momenten zet de opleiding studenten met verschillende leervragen bij elkaar.

Op andere momenten - zoals bij het afstuderen - zitten studenten met vergelijkbare leervragen bijeen. Dat de opleiding de studenten ook van elkaar laat leren, is een sterk punt.

Gedurende de studie kan de leervraag meer verdiepen, verbreden of zelfs verschuiven.

De docenten dagen de studenten uit de leervraag steeds te bekijken vanuit het wisselende professionele perspectief.

Het auditteam is van oordeel, dat de opleiding er via de voortdurende aandacht voor APO voor zorgt dat het programma veel samenhang heeft. Dat is een sterk element.

Het auditteam vroeg zich echter wel af of de opleiding de studenten niet ook moet sturen richting actuele leervragen vanuit het brede werkveld van de kunsteducatie. De vragen van dit werkveld hoeven namelijk niet overeen te komen met de persoonlijke leervraag van de individuele student.

Het auditteam geeft dit de opleiding ter overweging mee, zodat het werkveld (nog) meer kan profiteren van de onderzoeken die de studenten uitvoeren en de producten en diensten die zij ontwikkelen. (Zie ook de aanbeveling onder het kopje 'onderzoek'.)

Onderzoek

Zoals al onder standaard 1 is vermeld, heeft de opleiding expliciet gekozen voor ontwerponderzoek. Omdat ze ontevreden was over de manier van onderzoek – de student zat te veel in de rol van onderzoeker, het onderzoek was te academisch en er werd weinig met de uitkomsten van de onderzoeken gedaan - heeft de opleiding zich vijf jaar geleden opnieuw beraden en is zij gekomen tot de keuze van ontwerponderzoek.

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de studenten gedurende de hele opleiding werken aan nieuwe bijdragen aan de kunsteducatieve beroepspraktijk, in de vorm van een educatief ontwerp, advies of project. De opleiding biedt de studenten veel ruimte voor de ontwikkeling van de individuele ambitie door hen in het ontwerponderzoek aan de slag te laten gaan met eigen interesses en persoonlijke leervragen. De opleiding verlangt wel dat de verschillende perspectieven (APO) in het ontwerponderzoek terugkomen. Het ontwerponderzoek is duidelijk generatief onderzoek: de student maakt iets, test het in de praktijk, stelt bij/past aan, test weer, stelt bij et cetera.

In elke fase - 1, 2 en 3 - biedt de opleiding een module gericht op onderzoek, waarin de studenten de mogelijkheid krijgen hun onderzoeksvaardigheden stap voor stap te ontwikkelen. Dit acht het auditteam met name voor oudere studenten die nooit eerder onderzoek deden, belangrijk.

Op basis van de eindwerken constateert het auditteam dat het theoretisch onderzoek dat de studenten uitvoeren vaak wat basaal is. Veel studenten maken gebruik van dezelfde bronnen zoals Cultuur in de spiegel, Vygotski, Kolb. Tevens wordt deze literatuur weinig kritisch besproken door de studenten. De focus van het ontwerponderzoek ligt duidelijk op ondernemerschap en het ontwikkelen van een product, dienst of advies. Dit is weliswaar conform de eigen doelstellingen van de opleiding, maar het auditteam beveelt de opleiding aan te onderzoeken of de studenten binnen de gegeven tijd in hun methodische verantwoording en een kritische reflectie op het onderzoek nog een verdiepingsslag kunnen maken. Daarnaast acht het auditteam het interessant als de opleiding studenten ook wijst op reeds eerder uitgevoerde onderzoeken en hen in overweging geeft hierop door te gaan. Daarmee kunnen de onderzoeken verdiept en versterkt worden en kan de maatschappelijke relevantie van de onderzoeken verhoogd worden. Bij het steunen op ander onderzoek/andere onderzoeksliteratuur kunnen de studenten bestaande kennis samenbrengen en die ook kritisch tegen het licht houden. De meeste onderzoeken vinden nu plaats voor de eigen werkplek. Wel zag het auditteam tijdens de audit dat studenten na het afstuderen nog door gaan op het eigen onderzoek of ander onderzoek oppakken. Het onderzoeken stopt dus niet voor de studenten. (Zie daarover standaard 11.)

De opleiding wordt gevoed door drie lectoraten: i) Kunst en Professionalisering, ii) Performatieve Maakprocessen en iii) Research in Creative Practices. Zij voorzien de opleiding van (nieuwe) kennis o.a. op basis van de eigen onderzoeken. Docenten en studenten participeren in deze onderzoeken. Lectoren geven ook feedback op presentaties en onderzoeken van studenten.

Internationale dimensie

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleiding er voldoende voor zorgt dat studenten op de hoogte zijn van de internationale onderwijsmarkt en internationale ontwikkelingen op het terrein van kunsteducatie. Dit gebeurt o.a. via een internationale studiereis van een week voor de studenten in het eerste studiejaar. Deze reis ging in 2016-2017 naar Finland, Tallinn en Londen. Daarin hebben de studenten hun eigen situatie vergeleken met die in het buitenland.

Uit de contacten die studenten en docenten leggen in het buitenland, volgen eventueel weer uitnodigingen van gastdocenten naar Nederland. Het is de wens van de opleiding het aantal internationale gasten uit te breiden.

Ook bezoeken docenten en studenten internationale conferenties van ELIA, waaraan zij ook een eigen bijdrage leveren bijvoorbeeld in de vorm van presentaties van onderzoeken en ontwikkelde innovatieve producten. Het auditteam ziet op dit punt nog meer mogelijkheden en beveelt de opleiding aan zich ook te oriënteren op andere internationale conferenties dan ELIA. Op het gebied van het raadplegen van internationale (vak)literatuur bestaan er nog wensen bij de opleiding en het auditteam. In de verschillende modules, waaronder Ludodidactiek, staat weliswaar internationale literatuur op de lijst, maar studenten zouden nog vaker dan nu het geval is internationale bronnen mogen raadplegen en gebruiken. Zo zag het auditteam de internationale component nog niet zo duidelijk terug in het werk van de studenten. Het auditteam beveelt de opleiding aan hier op korte termijn mee aan de slag te gaan.

Studeerbaarheid van het programma en studielast

Door de lesstof en de opdrachten in elke fase te koppelen aan een project en door studenten steeds te laten nadenken/handelen vanuit het APO-perspectief, zorgt de opleiding voor samenhang in het programma. Bij aanvang van de studie is het voor studenten soms nog niet duidelijk hoe hun eigen leervraag terugkomt in het project, maar na verloop van tijd begrijpen ze wat de opleiding beoogt.

Uit de documentatie en de gesprekken tijdens de audit is gebleken dat de studenten de studielast als redelijk ervaren. Het programma is goed gevuld en er moet veel gebeuren in de tijd die ervoor staat, aldus de studenten. De studietoetsen houden de studievoortgang nauwlettend in de gaten. Sommige studenten lopen vertraging op of stoppen tijdelijk met de studie. Reden om met de studie te stoppen ligt vaak in de privésfeer. Studenten vallen niet uit op de inhoud.

Instroom en aansluiting

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleiding voor een zeer brede groep studenten toegankelijk is. Niet alleen studenten met een kunstvakopleiding of docent kunstvakopleiding, maar ook studenten met een andere achtergrond zoals CMV'ers, leraren basisonderwijs, logopedisten kunnen zich aanmelden. Daarin verschilt de opleiding van HKU van andere Masters Kunsteducatie. Voorwaarde is wel dat studenten enige jaren ervaring hebben in een relevante werkring in het kunsteducatieve veld en dat zij een professionele ambitie hebben die door de opleiding gevoed kan worden. Dat acht het auditteam voor het verder kunnen ontwikkelen van met name de artistieke competentie op masterniveau een relevante eis. Op de website en tijdens open dagen geeft de opleiding daarover duidelijk voorlichting. Daarbij vraagt de opleiding ook aan de belangstellenden naar hun ambitie en persoonlijke leervragen om na te gaan of er een goede match gemaakt kan worden. Zo niet, dan wijst de opleiding hen af of adviseert zij waar van toepassing studenten zich aan te melden bij een van de andere opleidingen Master Kunsteducatie.

Nagenoeg alle potentiële studenten die zich uiteindelijk aanmelden bij HKU, blijken op basis van het toelatingsonderzoek, toegelaten te worden.

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de grote diversiteit in de achtergrond van de studenten wel consequenties heeft voor de aansluiting op het curriculum; zeker in het begin van de studie. Uit de onderliggende documentatie blijkt dat er nog wensen bestaan bij studenten die geen educatieve achtergrond hebben waar het gaat om het kunnen plaatsen van de geboden theorie in de eigen werkpraktijk. Ook wensen studenten wier voorkeur uitgaat naar het artistieke perspectief een nauwere aansluiting. Het pedagogische element is wel goed vertegenwoordigd, aldus de studenten. Zoals al hierboven vermeld, hebben veel studenten een leervraag met een pedagogische invalshoek.

De opleiding probeert door de voortdurende perspectiefwisseling tussen artistiek, pedagogisch en ondernemend (APO) alle studenten zo goed mogelijk tegemoet te komen in de eigen leerwensen en ontwikkeling.

Na een half jaar merk je al niet meer dat iemand een pabo-docent was of iemand uit het kunstvakonderwijs, aldus de managers en docenten die het auditteam sprak. De diversiteit in niveau van de studenten blijkt uiteindelijk lastiger dan de achtergrond. De opleiding heeft geconstateerd, dat zij met name aan oudere studenten die nooit eerder onderzoek deden, meer aandacht en begeleiding moet geven.

Weging en Oordeel

De opleiding biedt een innovatief, actueel programma met in elke fase een centraal project en daarnaast ondersteunende modules die de projecten theoretisch en contextueel voeden.

Het programma biedt de studenten de mogelijkheid de beoogde leeruitkomsten, beroeps- en onderzoeksvaardigheden te ontwikkelen. Bij de ontwikkeling van de student kijkt de opleiding steeds interdisciplinair vanuit een artistiek, pedagogisch en ondernemend perspectief (APO).

Het auditteam acht het een sterk punt dat de opleiding studenten hiermee leert zich te verhouden tot een bredere context.

Met Interdisciplinaire Maakprocessen, Ludodidactiek, Duurzaamheid, Diversiteit en het laten uitvoeren van ontwerponderzoek, sluit de opleiding nauw aan bij actuele ontwikkelingen.

Daarnaast zorgt de opleiding er voldoende voor dat studenten op de hoogte zijn van de internationale onderwijsmarkt en internationale ontwikkelingen op het terrein van kunsteducatie.

De opleiding biedt de studenten een overduidelijke rol in het eigen leerproces. Het auditteam acht het een sterk punt, dat de opleiding de studenten ook van elkaar laat leren.

Door de projecten en de voortdurende APO-perspectiefwisseling zorgt de opleiding voor samenhang in het programma. Dit bevordert de studeerbaarheid. De studenten ervaren de studielast als redelijk.

Het auditteam beoordeelt standaard 2, 3 en 4 op grond van bovenstaande als 'goed'.

De opleiding is toegankelijk voor een brede instroom. Dat is mooi, maar dit heeft wel consequenties voor de aansluiting op het curriculum. Met name op het vlak van de aansluiting van de theorie bij de eigen werkpraktijk en de artistieke ontwikkeling, blijken sommige studenten nog wensen te hebben. De opleiding zorgt er met de voortdurende perspectiefwisseling (APO) voor dat ze toch voldoende aansluit bij alle studenten.

Het auditteam beoordeelt standaard 5 als 'voldoende'.

4.3. Personeel

Standaard 6: Het docententeam is gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma en de omvang is toereikend.

Toelichting NVAO: De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen. Het personeelsbeleid draagt daar aan bij. Er is voldoende personeel beschikbaar om de opleiding te verzorgen en de studenten te begeleiden.

Bevindingen

De opleiding wordt verzorgd door een kerngroep van 14 docenten met veelal een kleine aanstelling, aangevuld met gastdocenten – kunstenaars, ontwerpers, managers, beleidsmakers - in een flexibele schil. De meeste docenten hebben een grote(re) vaste aanstelling bij een van de andere *schools*, expertisecentra of lectoraten van HKU. Alleen de studieleider van de opleiding, de docent van Project 1 en de docent ondernemerschap zijn in dienst van HKU College.

Door veel verschillende docenten aan zich te binden, zorgt de opleiding dat er een brede expertise is binnen het opleidingsteam.

Alle docenten zijn tevens actief in het kunsteducatieve werkveld als docent, onderzoeker, ontwerper, consultant of manager. Daardoor zijn zij goed op de hoogte van de actuele ontwikkelingen in het veld en de eisen aan de afgestudeerden en zorgen zij voor programma dat nauw aansluit bij deze beroepspraktijk.

Uit de evaluaties en gesprekken tijdens de audit, is gebleken dat de studenten zeer tevreden zijn over de vakinhoudelijk kennis van de docenten en over hun kennis van en ervaring met de actuele beroepspraktijk.

Tijdens de audit is gesproken over het feit, dat nog niet alle docenten die lesgeven aan de Master Kunsteducatie beschikken over minimaal een masterdiploma. De opleiding heeft desgevraagd laten weten, dat het een communicatietrainer betreft, een gastdocent die slechts vier lessen per jaar verzorgt en een docent die over 1,5 jaar met pensioen gaat. Bij het afvloeien van deze laatstgenoemde docent gaat de opleiding op zoek naar een nieuwe docent met een masterdiploma. Dit is ook HKU-breed het beleid.

Tijdens de audit is ook gesproken over de binding die de docenten hebben met de opleiding, omdat nagenoeg iedereen een kleine aanstelling heeft. Het management en de docenten meldden desgevraagd, dat zij elkaar goed weten te vinden. De lijnen zijn kort. In de grote teamoverleggen bespreken zij met elkaar de grote lijnen van het programma en overleggen zij over de voortgang van de studenten. In kleinere subgroepen zijn zij verantwoordelijk voor een bepaald onderwerp en verantwoordelijk voor het aanbrengen van samenhang op thema's.

Conform het HKU-beleid voert de studieleider jaarlijks functioneringsgesprekken en de directeur beoordelingsgesprekken met docenten die in dienst zijn van HKU College. Daarnaast voert de studieleider met alle docenten jaartaakgesprekken. Daarin komt ook het functioneren binnen het programma aan de orde.

Het auditteam heeft vernomen dat er op HKU een cultuur is van professionaliseren. Sinds 2004 organiseert HKU zelf cursussen, trainingen, coaching en maatwerktrajecten. De laatste jaren is sterk ingezet op deskundigheidsbevordering van de docenten op het terrein van onderzoeksbegeleiding en toetsen en beoordelen (Basiskwalificatie Examinering (BKE)). Afstudeerbegeleiders houden al jaren intervisiebijeenkomsten met elkaar. Docenten met een vaste of tijdelijke aanstelling, die nog niet beschikken over aantoonbare didactische bekwaamheid, zijn verplicht de cursus 'Didactische Bekwaamheid' te volgen. Dat acht het auditteam een belangrijke eis.

Daarnaast organiseert HKU jaarlijks een zogenoemde 'Week van de docent', waarin docenten allerlei workshops kunnen volgen. Op de onderwijsdag die de opleiding organiseert, wisselen docenten de nieuwste ontwikkelingen rondom kunst en creativiteit met elkaar uit en delen zij kennis met elkaar.

Daarnaast nemen de docenten regelmatig deel aan (inter)nationale congressen, waar ze ook zelf presentaties verzorgen. Tevens participeert een aantal docenten in onderzoeken van de lectoraten van HKU.

Weging en Oordeel

De opleiding wordt verzorgd door (gast)docenten die met elkaar beschikken over brede kennis en expertise op het terrein van kunsteducatie. De docenten zijn goed op de hoogte van actuele ontwikkelingen in het veld. De studenten zijn hierover zeer tevreden.

De docenten van de opleiding werken voortdurend aan hun eigen deskundigheid.

Het auditteam komt op basis van bovenstaande sterke punten (vakinhoudelijke expertise, op de hoogte van de actuele ontwikkelingen, zeer tevreden studenten, voortdurende deskundigheidsbevordering) tot het oordeel 'goed' voor deze standaard.

4.4. Voorzieningen

Standaard 7: De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Toelichting NVAO: De huisvesting en de materiële voorzieningen passen bij de beoogde leerresultaten en de onderwijsomgeving.

Bevindingen

Het auditteam heeft geconstateerd dat de huisvesting voldoet aan de eisen die het programma stelt. De opleiding is recent verhuisd naar een nieuwe locatie en heeft daar de beschikking over voldoende lokalen om de lessen te verzorgen. De studenten kunnen op de eigen locatie gebruik maken van de Mediatheek, waar zij actuele literatuur, tijdschriften en afstudeeronderzoeken van studenten uit voorgaand jaren kunnen raadplegen. Ook kunnen studenten kosteloos bij de universiteitsbibliotheek van de Universiteit Utrecht terecht voor het raadplegen van wetenschappelijke bronnen.

Daarnaast kunnen de studenten en docenten gebruik maken van alle ruimtelijke en materiële voorzieningen waar HKU op andere locaties over beschikt, zoals werkplaatsen, laboratoria, studio's etc. Dit biedt de docenten en studenten waar gewenst een breed scala aan mogelijkheden voor de realisatie van de projecten en het uitwerken/ concretiseren van ontwerpen naar aanleiding van hun onderzoek.

Op de andere locaties kunnen studenten ook gespecialiseerde apparatuur lenen, zoals microfoons, opnameapparatuur en beamers.

Weging en Oordeel

Het auditteam is van oordeel dat de huisvesting en materiële voorzieningen toereikend zijn voor de realisatie van het programma. Op de eigen locatie zijn er voldoende lokalen beschikbaar en indien nodig/gewenst kunnen de docenten en studenten gebruik maken van de voorzieningen van HKU op andere locaties.

Het auditteam komt dan ook tot het oordeel 'voldoende' voor deze standaard.

Standaard 8: De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Toelichting NVAO: Studenten ontvangen een passende begeleiding (ook in geval van een functiebeperking). De informatievoorziening is adequaat.

Bevindingen

Zoals al eerder vermeld, vormen de individuele professionele ambitie en leervraag van de student de rode draad van het programma. Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleiding de student hierbij op een passende wijze ondersteunt/begeleidt. Dit gebeurt o.a. in intervisiebijeenkomsten met medestudenten, tijdens lessen Intervisie en Communicatie en tijdens individuele gesprekken met de studiecoach.

De opleiding heeft de coaching belegd bij een aantal docenten die veel ervaring hebben met coaching. De studiecoaches maken daarbij gebruik van het al eerder genoemde 'canvas', dat de student helpt zijn leervraag en professionele ambitie te formuleren en bij te stellen en dat hem inzicht geeft in factoren die van invloed zijn op de voortgang van het werken aan zijn leervragen. Aan de hand van het ingevulde canvas gaat de coach met de student in gesprek. De opleiding heeft voor langstudeerders een aparte coachingsgroep opgericht. Twee studiecoaches geven deze studenten extra aandacht zodat zij de studie alsnog succesvol doorlopen.

De studenten kunnen ook een beroep doen op HKU instellingsbrede voorzieningen ten behoeve van de begeleiding van studenten, zoals protocollen rond studeren met een beperking en de mogelijkheid een studentdecaan, psycholoog, psychiater, psychotherapeut of huisarts te raadplegen.

Naast de formele contactmomenten, vindt er binnen de opleiding veel informeel overleg plaats. De lijnen zijn kort tussen studenten, docenten en studieleiding.

De informatievoorziening verloopt op een adequate wijze via verschillende kanalen waaronder de digitale HKU-studentportal, het digitale studentvoortgangsregistratie-systeem OSIRIS, via e-mail en via een speciale Facebookgroep, waar docenten en studenten van de opleiding elkaar snel kunnen informeren.

Weging en Oordeel

De opleidingsspecifieke en HKU-brede studiebegeleiding en de informatievoorziening zijn adequaat en bevorderen de studievoortgang. Aansprekende voorbeelden acht het auditteam de coaching aan de hand van het ingevulde canvas, de intervisiebijeenkomsten, coaching van langstudeerders en de speciale Facebookgroep.

Het auditteam beoordeelt deze standaard met een 'goed'.

4.5. Kwaliteitszorg

Standaard 9: De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Toelichting NVAO: De opleiding organiseert effectieve feedback die de realisatie van de beoogde leerresultaten ondersteunt. Bij bestaande opleidingen vinden geëigende verbeteringen plaats naar aanleiding van de uitkomsten van de vorige beoordeling. Hierbij worden passende evaluatie- en meetactiviteiten ingezet. De uitkomsten van deze evaluatie vormen aantoonbaar de basis voor ontwikkeling en verbetering. De opleiding legt intern verantwoording af over de bijdrage van de opleiding aan het realiseren van de strategische doelen van de instelling. Kwaliteitszorg verzekert realisatie van de beoogde leerresultaten.

Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissies, medewerkers, studenten, alumni en het afnemende beroepenveld van de opleiding actief betrokken. De ontwerpprocessen en de erkenning en borging van de kwaliteit van de opleiding zijn in overeenstemming met de ESG. De opleiding publiceert accurate, betrouwbare en voor de doelgroepen goed toegankelijke informatie over de kwaliteit van de opleiding.

Bevindingen

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleiding op verschillende manieren – zowel formeel als informeel – de kwaliteit van de opleiding met de verschillende stakeholders evalueert en op basis van de uitkomsten verbetermaatregelen treft. De studenten, docenten, alumni, vertegenwoordigers vanuit het werkveld en de examencommissie zijn actief betrokken bij de kwaliteit van de opleiding.

De opleiding heeft sinds de vorige visitatie in 2012 hard gewerkt aan verbeteringen. Er is de afgelopen jaren veel gebeurd.

Zo heeft de opleiding naar aanleiding van de opmerkingen over het gerealiseerde niveau in het afstudeeronderzoek en de borging daarvan, de volgende verbetermaatregelen getroffen:

- er is expliciete aandacht voor het ontwikkelen van onderzoeksvaardigheden in drie aparte modules. Daarmee zorgt de opleiding ervoor dat alle studenten - dus ook de ouderen - deze vaardigheden op minimaal voldoende niveau leren beheersen;
- de examencommissie voert jaarlijks een scan uit op het proces van toetsing en beoordeling rondom het afstudeerwerk;
- de onderzoeksbegeleiders zijn voortdurend met elkaar in gesprek over de onderzoeksbegeleiding. Dit doen ze o.a. in de vorm van intervisiebijeenkomsten. De meeste onderzoeksbegeleiders hebben inmiddels de HKU-leergang Begeleiding van Onderzoek gevolgd.

Er heerst een informele kwaliteitscultuur binnen de opleiding. Als er wat is, trekken studenten en docenten al snel aan de bel. De lijnen zijn zoals al eerder vermeld, kort. De opleiding streeft ernaar een community te zijn waarin studieleiding, docenten, studenten, alumni en werkveld met elkaar samenwerken en met elkaar spreken over de kwaliteit van de opleiding.

Maar er vinden ook geplande evaluaties plaats. Na elk semester krijgen de studenten een schriftelijke enquête over alle vakken (projecten en daarmee samenhangende modules). Dit is conform het HKU-kwaliteitsbeleid. Daarnaast voert elke docent sinds 2016-2017 - op verzoek van de opleidingscommissie - met de studenten een evaluatief gesprek na afronding van zijn module en de toetsing. Tevens spreekt de studieleider 3 à 4 maal per jaar met de studenten. Andere formele evaluatie-instrumenten die de opleiding inzet zijn de HBO-monitor onder de alumni en de Nationale Studenten Enquête (NSE) onder studenten.

Met vertegenwoordigers vanuit het werkveld spreekt de opleiding o.a. in de overleggen met de werkveldcommissie Kunsteducatie. Met de opdrachtgevers van Project in Opdracht⁴ vindt na afronding van het project altijd een evaluatiegesprek plaats.

⁴ Project in Opdracht (semester 3): studenten ontwerpen een oplossing voor een kunsteducatief vraagstuk bij een externe opdrachtgever.

Daarnaast zijn - zoals al eerder vermeld ook docenten, alumni en studenten - belangrijke gesprekspartners met goed zicht op de eisen vanuit het werkveld. In het landelijk overleg Master Kunsteducatie komt de opzet en de inhoud ook aan de orde, o.a. in de vorm van peerreview. Zo hebben de opleidingen in 2016 gesproken over de competentie onderzoek. Een van de concrete tips die de opleiding van HKU kreeg, was het omwisselen van de inhoud van Onderzoeksvaardigheden 1 en 2. Daarmee is ze aan de slag gegaan.

De studieleider deelt de resultaten uit alle evaluaties met de docenten - o.a. in de jaartaakgesprekken en de docentenvergaderingen - en met de opleidingscommissie. Met de opleidingscommissie voert zij sinds kort na elk semester een kwaliteitsgesprek om de PDCA-cirkel rond te maken.

Op basis van ervaring van docenten, studenten, alumni en feedback heeft het programma zich in de afgelopen jaren ontwikkeld en het ontwikkelt zich nog voortdurend. In de afgelopen jaren is vooral gewerkt aan de samenhang van het programma.

Andere voorbeelden van genomen maatregelen zijn: de bijscholing van docenten op het terrein van toetsen en beoordelen, het opstellen van een reader ter ondersteuning van het afstudeeronderzoek en het beter afstemmen van toetsvormen en toetsmomenten om de studielast beheersbaarder te maken.

Weging en Oordeel

De opleiding evalueert op verschillende manieren – zowel formeel als informeel – de kwaliteit van de opleiding met de verschillende stakeholders en treft op basis van de uitkomsten aantoonbaar verbetermaatregelen.

De opleiding heeft sinds de vorige visitatie in 2012 hard gewerkt aan verbeteringen. Het auditteam is van oordeel dat de verbetermaatregelen het behalen van de beoogde leerresultaten ondersteunen.

Het auditteam acht het oordeel 'goed' voor deze standaard op zijn plaats.

4.6. Toetsing

Standaard 10: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De examencommissie oefent haar wettelijke bevoegdheid uit. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

De opleiding heeft in het Toetsplan HKU Master Kunsteducatie 2017-2018 haar visie op het toetsen en beoordelen, de verschillende toetsvormen, de relatie met de examencommissie en de procedures beschreven.

De opleiding kent formatieve toetsen die het eigen leerproces van de student ondersteunen. Alle modules worden met een summatieve toets afgesloten. De toetsvorm verschilt en is passend bij de doelstellingen en de inhoud van de modules. De vier projecten in de vier semesters worden afgesloten met het ontwerp van een nieuwe bijdrage of advies aan het werkveld.

Uit het studenthoofdstuk, onderdeel van de kritische reflectie, blijkt dat de studenten het moeten schrijven van een reflectieverslag na afloop van een module als minder zinvol ervaren, omdat het leerproces naar hun mening op dat moment al is afgesloten. De opleiding heeft laten weten dat ze hiermee aan de slag gaat.

De opleiding borgt op verschillende manieren de validiteit, betrouwbaarheid en inzichtelijkheid van het toetsen en beoordelen.

De opleiding heeft voor alle toetsen beoordelingscriteria geformuleerd passend bij de doelstellingen en beoordelingsformulieren opgesteld. De docenten hebben de modulesbeschrijvingen, beoordelingscriteria en beoordelingsformulieren in 2016 opnieuw onder de loep genomen en waar nodig aangescherpt. Daarbij is ook gekeken naar de samenhang tussen de toetsen. De opleiding onderzoekt momenteel de mogelijkheden van integrale toetsing.

De opleiding maakt regelmatig gebruik van het zogenoemde meerogen-principe. De door de examencommissie aangewezen examinatoren maken zelf hun toetsen, maar stemmen daarover wel af met de studieleiding. Bij de beoordeling van bepaalde modules – waaronder de afsluiting van de vier projecten - maakt de opleiding altijd gebruik van meerdere examinatoren en externen in het kader van het intersubjectief beoordelen. Ook zijn medestudenten, docenten en externen als 'publiek' aanwezig bij sommige toetsen, waardoor de 'fairness' van de toetsing kan worden aangetoond.

Het auditteam heeft ook zelf naar een aantal toetsen gekeken. De vorm en de inhoud van de toetsen sloten aan bij de doelen van de modules. Ook zag het auditteam dat de docenten uitgebreid feedback hadden gegeven. Dat bevordert het leerproces van de student.

Het auditteam heeft ook kennisgenomen van het interessante en innovatieve tentamengame bij Ludodidactiek, dat de opleiding formatief inzet om de studenten de theoretische stof te laten oefenen en beheersen. De opleiding heeft laten onderzoeken hoe zij en ook andere opleidingen van de HKU (het principe van) het tentamengame valide en betrouwbaar zouden kunnen inzetten als summatieve toets.

Examencommissie

De opleiding heeft sinds 2012 een gezamenlijke examencommissie met de hbo-bacheloropleiding Kunst en Economie van HKU. Vanuit de groep van opleidingen (Kunst en Economie en Master Kunsteducatie) hebben hierin drie docenten Kunst en Economie en een externe deskundige zitting. Daarmee voldoet de commissie aan de wettelijke eisen. Mocht HKU echter - zoals gepland in 2017-2018 - een gezamenlijke examencommissie voor de masters Kunsteducatie en Crossover Creativity instellen, dan beveelt auditteam aan daarin vanuit beide opleidingen minimaal een docent op te nemen.

Het auditteam heeft geconstateerd dat de examencommissie de kwaliteit van het toetsen en beoordelen voldoende bewaakt, maar dat vooral reactief doet. De commissie monitort de procedures, de kwaliteit en organisatie van de toetsing en het behaalde niveau. De examencommissie voert jaarlijks een scan uit op de beoordelingen van het afstudeeronderzoek en rapporteert daarover aan de studieleiding.

Het auditteam beveelt de commissie aan ook proactief naar het toetsen te kijken, waarbij de commissie aan de voorkant – dus voordat een beoordeling plaatsvindt – al naar de validiteit, betrouwbaarheid en inzichtelijkheid van de diverse toetsopdrachten kijkt.

Afstuderen

Als de studenten alle toetsen van alle modules hebben behaald en het eindwerk met minimaal een voldoende hebben afgesloten, beantwoorden zij aan alle landelijke competenties van de Master Kunsteducatie. Het resultaat van het ontwerponderzoek in de laatste fase van de masteropleiding (project 4) moet een innovatieve bijdrage zijn aan de beroepspraktijk – een product - onderbouwd met een onderzoeksrapportage. Voorbeelden hiervan zijn een spel, beleidsplan, lessenserie, scenario. De studenten sluiten af met een afstudeerpresentatie. Dat gebeurde tot nu toe met een posterpresentatie, maar zal met ingang van 2016-2017 gebeuren met een korte videoclip.

Weging en Oordeel

De opleiding toetst op een valide, betrouwbare en voor alle betrokkenen inzichtelijke wijze of de studenten de leerresultaten en daaruit afgeleide doelen behalen. Het auditteam is van oordeel, dat de opleiding het toetsen en beoordelen over het algemeen goed op orde heeft: opstellen en aanscherpen van beoordelingscriteria en beoordelingsformulieren, het gebruik maken van verschillende passende toetsvormen, het regelmatig inzetten van meer-ogen bij het beoordelen. Het auditteam zag nog enkele verbeterpunten, maar die wegen niet heel zwaar mee. Zo mag de examencommissie ook meer proactief acteren. De opleiding heeft zelf al aangegeven aan de slag te gaan met de opmerking van studenten over het schrijven van reflectieverslagen.

Het auditteam komt op grond van bovenstaande tot het oordeel 'goed' voor deze standaard.

4.7. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 11: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren. De opleiding beschrijft hoe zij de realisatie van het niveau toetst. Dat kan aan de hand van diverse producten of proeven die hier worden samengenomen onder het begrip 'eindwerk'. Een niet limitatieve opsomming van eindwerken is: de eindschrijving, een portfolio, een beroepsproduct, een (reeks van) tentamen(s), een artikel of een artistieke prestatie of een combinatie hiervan.

Bevindingen

Uit de gesprekken met de alumni is gebleken, dat zij na afstuderen een andere rol hebben gekregen, zijn doorgestroomd naar een hogere functie of van baan zijn verwisseld. Ze hebben verdieping aangebracht in hun werkzaamheden, zijn coach van collega's geworden, hebben een managementrol op zich genomen, zijn nu zelfstandig ondernemer of hebben nu een beleidsmatige functie. Een aantal alumni geeft thans les aan de Master Kunsteducatie bij HKU. Ook pakken alumni regelmatig weer nieuw onderzoek op.

Ook het werkveld is tevreden over het niveau. Bij 'Project in opdracht' (project 3) en bij de eindpresentaties, spreken werkgevers en externe deskundigen hun positieve waardering uit over de attitude van de studenten en het niveau van hun werk, alsook over het vermogen te kunnen schakelen tussen de verschillende rollen die het werkveld vraagt. Daarmee laat de opleiding zien dat zij de koppeling tussen beoogde leerresultaten en de realisatie daarvan in de eindwerken/-opdrachten heeft geborgd. APO is aantoonbaar terug te zien, aldus het werkveld.

Eigen waarneming van het auditteam van het gerealiseerde niveau

Het auditteam heeft van vijftien studenten die afstudeerden in 2015-2017 eindwerken gezien, te weten: afstudeerverslagen en bijbehorende ontwikkelde producten, diensten.

De meeste eindwerken vond het auditteam van hoog niveau. De producten die het auditteam zag, waren relevant voor de praktijk en waren in de praktijk in gebruik genomen. Een aantal alumni was na afstuderen nog verder gegaan met het onderzoek en had het product (spel, leermiddel, game, workshop) na toetsing in de praktijk verbeterd en soms ook op de markt gebracht of verspreid onder andere werkgevers/organisaties.

Het gerealiseerde niveau van het onderzoek hing duidelijk samen met de verschillen in achtergrond van de studenten en vaak ook met het feit of een student al eerder ervaring had opgedaan met het doen van onderzoek. Zoals het auditteam al bij de standaarden behorend bij het hoofdstuk 'Programma' heeft opgemerkt, had het theoretische deel van het onderzoek dieper gemogen.

Het auditteam zag ook verschil tussen de studenten in het accent dat zij hadden gelegd in het onderzoek vanuit hun eigen leervraag en affiniteit. Zo vertoonde de ene student een veel theoretischer insteek (de theoreticus) en was een ander veel praktischer aan de slag gegaan (een maker), had de ene student meer aandacht besteed aan ondernemerschap binnen zijn ontwerp en was een ander meer gericht geweest op pedagogische elementen. Maar in alle eindwerken waren de drie APO-perspectieven terug te vinden en in alle eindwerken hadden de studenten actuele ontwikkelingen meegenomen en waren de onderzoeken ontwerponderzoeken geweest. Dit is dus conform de eigen uitgangspunten van de opleiding. Het auditteam concludeert daarom, dat de studenten gerealiseerd hebben wat de opleiding beoogt. Het oordeel van het auditteam kwam overeen met de beoordeling van de opleiding.

Weging en Oordeel

Het auditteam vond de meeste eindwerken van hoog niveau. Ondanks de verschillende invalshoeken/ eigen leervragen van de studenten, waren in alle eindwerken de drie APO-perspectieven terug te vinden. De ontwikkelde producten waren relevant voor de praktijk en waren in de praktijk in gebruik genomen. De studenten hebben met hun ontwerponderzoek en

het bijbehorende product/dienst gerealiseerd wat de opleiding beoogt. Het auditteam komt op grond hiervan tot het oordeel 'goed'. Dat studenten na afronding van de opleiding een andere rol met meer verantwoordelijkheden of een hogere functie hebben gekregen en meer verdieping in hun werk hebben kunnen aanbrengen alsook de positieve waardering van het werkveld voor het niveau, ondersteunen dit oordeel.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

De opleiding Master Kunsteducatie van HKU is een opleiding met een duidelijk eigen kleur en met veel aandacht voor innovatie en actuele ontwikkelingen. Daarnaast biedt de opleiding de student veel ruimte om te werken aan zijn eigen ambitie en persoonlijke leervraag.

Het auditteam beoordeelde standaard 1 met betrekking tot de leerresultaten, de standaarden 2, 3 en 4 met betrekking tot de beroepsgerichtheid, de inhoud en de vormgeving van het programma, standaard 6 met betrekking tot het personeel, standaard 8 met betrekking tot studiebegeleiding en informatievoorziening, standaard 9 met betrekking tot de kwaliteitszorg, standaard 10 met betrekking tot de toetsing en standaard 11 met betrekking tot het gerealiseerde niveau met een 'goed'.

Het auditteam beoordeelde standaard 5 met betrekking tot instroom, standaard 7 met betrekking tot de huisvesting en de materiële voorzieningen met een 'voldoende'.

Op grond van bovenstaande oordelen acht het auditteam – gelet ook op de beslisregels van de NVAO– een algemeen eindoordeel 'goed' op zijn plaats.

6. AANBEVELINGEN

- Het auditteam ondersteunt de gedachte van de opleiding om de onderwerpen Ludodidactiek, Duurzaamheid en Diversiteit met alle studenten te behandelen, zodat zij kennis en vaardigheden op al deze actuele terreinen kunnen ontwikkelen. Het auditteam beveelt de opleiding aan hier in het programma ruimte voor te maken.
- Op het gebied van het raadplegen van internationale (vak)literatuur bestaan er nog wensen bij de opleiding en het auditteam. De studenten zouden nog vaker dan nu het geval is internationale bronnen mogen raadplegen en gebruiken, bijvoorbeeld in de werkstukken. Het auditteam beveelt de opleiding aan hier op korte termijn mee aan de slag te gaan. Daarnaast beveelt het auditteam de opleiding aan zich ook te oriënteren op andere internationale conferenties dan ELIA.
- Het auditteam geeft dit de opleiding in overweging mee de studenten ook te sturen in de richting van actuele leervragen vanuit het brede werkveld van de kunsteducatie, zodat het hele werkveld (nog) meer kan profiteren van de onderzoeken die de studenten uitvoeren en de producten en diensten die zij ontwikkelen.
- Het auditteam beveelt de opleiding aan te onderzoeken of de studenten binnen de gegeven tijd in hun methodische verantwoording en kritische reflectie op het onderzoek nog een verdiepingsslag kunnen maken.
- Het auditteam beveelt de opleiding aan studenten ook te wijzen op reeds eerder uitgevoerde onderzoeken, bijvoorbeeld in de vorm van vervolgonderzoek of replica-onderzoek en hen in overweging te geven hierop door te gaan. Daarmee kunnen de onderzoeken verdiept en versterkt worden en kan de maatschappelijke relevantie van de onderzoeken verhoogd worden.
- Het auditteam beveelt de examencommissie aan ook proactief naar het toetsen te kijken, waarbij ze aan de voorkant – dus voordat een beoordeling plaatsvindt – al naar de validiteit, betrouwbaarheid en inzichtelijkheid van de diverse toetsopdrachten kijkt.
- Het auditteam beveelt HKU aan in de gezamenlijke examencommissie voor de masters Kunsteducatie en Crossover Creativity vanuit beide opleidingen minimaal een docent op te nemen.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen HKU hbo-masteropleiding Kunsteducatie deeltijd	
Onderwerpen / Standaarden	Oordeel
Beogde leerresultaten	
Standaard 1. Beogde leerresultaten	G
Programma	
Standaard 2. Oriëntatie programma	G
Standaard 3. Inhoud programma	G
Standaard 4. Vormgeving programma	G
Standaard 5. Instroom en aansluiting	V
Personeel	
Standaard 6. Docententeam	G
Voorzieningen	
Standaard 7. Huisvesting en materiele voorzieningen	V
Standaard 8. Studiebegeleiding en informatievoorziening	G
Kwaliteitszorg	
Standaard 9. Kwaliteitszorg	G
Toetsing	
Standaard 10. Toetsing	G
Gerealiseerde leerresultaten	
Standaard 11. Gerealiseerde leerresultaten	G
Algemeen eindoordeel	G

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels

Tijd	Ruimte	Gesprekspartners (incl. functies/rollen)	Gespreksonderwerpen
08.15 – 08.30	4.35	Inloop & ontvangst auditpanel	
08.30 – 09.15	4.29	Vooroverleg auditpanel	<ul style="list-style-type: none"> - vooroverleg - evt. bestudering documenten en eindwerken ter inzage
09.15 – 9.45	4.29	Opleidingsmanagement <ul style="list-style-type: none"> - Marin Rutgers, studieleider HKU Master Kunsteducatie - Thera Jonker, directeur HKU College 	Kennismaking en welkom door studieleider (5 min). Gesprek met opleidingsmanagement (20 min). Gespreksonderwerpen: <ul style="list-style-type: none"> - visie, doelen, kwaliteit, community
09.45 – 10.40	Pitches lokaal 1.26	Eindwerk & Project 3 <ul style="list-style-type: none"> - Guus Koemans – Docent ondernemende vaardigheden & oc-lid - Evert Hoogendoorn – Docent ludodidactiek - Nelly van der Geest – Docent diversiteit en duurzaamheid & oc-lid - Paulina Schulp – Werkveld. Cultuurcoördinator en docent bij VO-school Werkplaats Kindergemeenschap - Irene de Jong – Werkveld. Projectleider nieuwe media bij Kunst Centraal - Kees Bakker – Werkveld. Opleidingsmanager iPabo Amsterdam - Robert Stieltjes – Alumnus. Werkzaam bij iPabo, HKU, eigen onderneming (pitch) - Floor Vlasblom – Alumna. Eigen onderneming, werkzaam bij Filmtheater 't Hoogt Utrecht. (pitch) - Lilian Smith – Alumna. Werkzaam bij Trias Rijswijk (pitch) - Linda Willemszoon – Student jaar 2. Werkzaam als ZZP-illustrator, docent media Fluxux Zaanstad (pitch) 	Korte wandeling door gebouw naar pitches van eindwerk en Project 3 (20 minuten). Student en alumni vertellen over de betekenis van de opleiding voor hun loopbaan inclusief ondernemerschap en relatie werkveld. Gevolgd door panelgesprek met student, alumni, docenten en werkveld (35 minuten).
10.40 – 10.50	4.29/4.35	Pauze / Intern overleg auditpanel	<ul style="list-style-type: none"> - intern overleg - bestudering documenten/eindwerken
10.50 – 11.15	4.29	Interdisciplinaire maakprocessen <ul style="list-style-type: none"> - Annemarie Geerling – Alumna en docent interdisciplinaire maakprocessen. - Thera Jonker – Directeur HKU College - Bart van Rosmalen – Lector Kunst en Professionalisering - Nirav Christophe – Lector Performatieve Maakprocessen - Jacobine van Leeuwen – Student jaar 1, docent beeldend VO - Christiaan v.d. Houwen – Student jaar 1, docent theater 	De docent als maker. Toelichting op dit thema door docent en student van Project 1 (5 minuten). Gevolgd door panelgesprek (20 minuten).

Tijd	Ruimte	Gesprekspartners (incl. functies/rollen)	Gespreksonderwerpen
11.15 – 11.45	4.29	Ontwerponderzoek <ul style="list-style-type: none"> - Arja Veerman – Docent onderzoeksvaardigheden - Nelly van der Geest – Docent diversiteit en duurzaamheid & oc-lid - Annemarie Geerling – Alumna en docent interdisciplinaire maakprocessen. - Floor Roos – Student jaar 2, docent beeldend VO - Nanda Talsma – Student jaar 2, docent muziek HU Pabo - Adinda Biekmann – Student jaar 1 & oc-lid, werkzaam als ZZP theatermaker en docent PO 	De keuze voor ontwerponderzoek en toelichting op onze onderzoekslijn door de onderzoeksdocent (10 min). Daarna panelgesprek (20 min).
11.45 - 12.45	4.35	Lunch	<ul style="list-style-type: none"> - intern overleg - bestudering documenten/eindwerk
12.45 – 13.15	1.26	Demonstratie tentamengame <ul style="list-style-type: none"> - Evert Hoogendoorn – Docent ludodidactiek - Eva den Heijer – Alumna, docent ludodidactiek en studiecoach - Studenten jaar 1 	Demonstratie van de tentamengame behorende bij Project 2 Ludodidactiek door studenten en docenten (15 min). Gevolgd door panelgesprek (15 min).
13.15 – 13.45	4.29	Eigen leervraag <ul style="list-style-type: none"> - Eva den Heijer – Alumna, docent ludodidactiek en studiecoach - Noline Mulder, docent communicatie & interview, studiecoach - Floor Vlasblom – Alumna. Eigen onderneming, werkzaam bij Filmtheater 't Hoogt Utrecht. - Lilian Smith – Alumna. Werkzaam bij Trias Rijswijk - Thijs Spook, Student jaar 1, werkzaam als muziekdocent bij VO-school De Werkplaats Bilthoven - Femke de Bruyne - Student jaar 1 en oc-lid, werkzaam als muziekdocent PO bij Cultura Ede 	Eigen leervraag van de student en de coaching daarop. Demonstratie van het coachingscanvas en werkwijze (10 min). Gevolgd door panelgesprek (20 min).
13:45 – 14:00	4.29/4.35	Pauze / Intern overleg auditpanel	<ul style="list-style-type: none"> - intern overleg - evt. bestudering documenten/eindwerken
14.00 – 14.30	4.29	Examencommissie <ul style="list-style-type: none"> - Paul Malherbe, voorzitter - Nynke Winkler Prins - Ad Huijsmans - Franny Bronsgeest, ambtelijk secretaris 	<ul style="list-style-type: none"> - bevoegdheden, taken en rollen - relatie tot het management - kwaliteitsborging toetsen en beoordelen - kwaliteitsborging afstuderen
14.30 – 14.45	4.29	Pending issues	
14.45 – 15.45	4.29/ 4.35	Overleg auditpanel	<ul style="list-style-type: none"> - intern overleg - evt. bestudering documenten/eindwerken ter inzage
15.45 – 16.15	4.29	Terugkoppeling door auditpanel	
16:15 – 16:30	4.29/ 4.35	Pauze	

Tijd	Ruimte	Gesprekspartners (incl. functies/rollen)	Gespreksonderwerpen
16.30 - 17.30	1.26	Ontwikkelgesprek	Ontwikkelgesprek n.a.v. genoemde punten uit de Zelfevaluatie: Schoolvorming, flexibilisering, vakintegratie & integraal toetsen. Op basis van deze thema's wil de opleiding graag stellingen voorleggen aan het auditpanel.

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende deeltijdopleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde "Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs" van september 2016. Daarin staan de standaarden vermeld waarop een auditpanel zich bij de uitgebreide opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de opleiding. In de zelfevaluatie van de opleiding was ook een eigenstandig hoofdstuk van de studenten opgenomen.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door met verschillende geledingen de door de opleiding aangedragen kenmerkende aspecten van de opleiding te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en -daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Tijdens het locatiebezoek heeft het auditpanel een aantal presentaties van afgestudeerden en een lessituatie bekeken en met de daar aanwezige studenten, alumni en werkveldvertegenwoordigers gesproken.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Na afloop van de audit heeft het panel aansluitend een ontwikkelgesprek gevoerd met vertegenwoordigers vanuit de opleiding.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een onderwerp 'onvoldoende', 'voldoende', 'goed' of 'excellent' scores. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskaders accreditatiestelsel hoger onderwijs, september 2016'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende kader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

- Het eindoordeel over een opleiding is 'onvoldoende' indien i) standaard 1 als 'onvoldoende' is beoordeeld, ii) ten minste zes standaarden met een 'voldoende' zijn beoordeeld en herstel van de tekortkomingen bij de 'onvoldoende' beoordeelde standaarden niet realistisch en haalbaar is, iii) minder dan zes standaarden als 'voldoende' zijn beoordeeld.
- Het eindoordeel over een opleiding is 'voldoende' indien tenminste zes standaarden als 'voldoende' zijn beoordeeld, waaronder in elk geval standaard 1 en herstel van de tekortkomingen bij de als 'onvoldoende' beoordeelde standaarden realistisch en haalbaar is binnen twee jaar.
- Het eindoordeel over een opleiding is 'goed' indien tenminste vijf standaarden als 'goed' zijn beoordeeld, waaronder in elk geval standaard 11 en de overige standaarden ten minste als 'voldoende' zijn beoordeeld.
- Het eindoordeel over een opleiding is 'excellent' indien tenminste vijf standaarden als 'excellent' zijn beoordeeld, waaronder in elk geval standaard 11 en de overige standaarden ten minste als 'voldoende' zijn beoordeeld.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatie-rapport opleiding, inclusief studenthoofdstuk
- Landelijke competenties MKE
- Schematisch programma-overzicht
- Modulebeschrijvingen op de studentportal met vermelding van
 - eindkwalificaties, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docenten en studiepunten
- Canvas 2. Master
- Onderwijs- en examenregeling – OER
- Overzicht van het ingezette personeel
 - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
- Overzichtslijst van *alle* eindwerken van de laatste twee jaar
- Jaarverslagen examencommissie
- Toetsplan
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen
- Instellingsplan HKU 2013-2018

Het auditpanel heeft van de volgende studenten eindwerken bekeken ⁵:

Aantal	Studentnummer	afstudeerjaar
1	3002940	2015
2	3003580	2015
3	3003341	2015
4	2123139	2015
5	1900598	2015
6	3004779	2016
7	3011357	2016
8	3010793	2016
9	2050330	2016
10	3011661	2016
11	1830065	2016
12	3011481	2016
13	3011414	2016
14	3008387	2016
15	3005799	2016

⁵ Om redenen van privacy zijn hier uitsluitend de studentnummers weergegeven. Namen van de afgestudeerde studenten en de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditteam.

BIJLAGE IV Overzicht auditpanel

Naam visitatiegroep:	Master Kunsteducatie
----------------------	----------------------

Samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemd cluster zijn ingezet.

Naam (inclusief titulatuur)	Rol	Expertise						Deelname bij	
		Vakinhoud	Internationaal	Onderwijs en toetsing	Werkveld	visitatie- / audit	Studentzaken	HKU	FHK
Stoltenborg	Voorzitter					x		x	x
Vermeersch	Lid	x	x	x				x	x
Kleeven	Lid	x	x	x	x				x
Gemert	Lid	x		x	x			x	
Vermeulen	Studentlid						x		x
Melis	Studentlid	x		x			x	x	
Versluis	Secretaris					x		x	x

Korte functiebeschrijvingen (cv's) van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit beoordelingsrapport beschreven opleiding.

Naam (inclusief titulatuur)	Korte functiebeschrijvingen
Drs. G.J. Stoltenborg	De heer Stoltenborg is senior adviseur bij Hobéon en treedt veelvuldig op als voorzitter bij accreditatieonderzoeken van hbo-bachelor- en masteropleidingen.
L. Vermeersch, Lic.	De heer Vermeersch is onderzoeksexpert aan het Onderzoeksinstituut voor Arbeid en Samenleving (HIVA) aan de universiteit van Leuven en universitair docent aan de Rijksuniversiteit Groningen
J. van Gemert	De heer Van Gemert is docent theater aan het Koning Willem I College in Den Bosch, ontwikkelaar bij het Steunpunt Cultuurprofiel scholen, begeleider van (netwerken van) cultuurprofiel scholen en lid van de Verkenningcommissie Kunstvakken in de 2 ^e fase van havo en vwo.
I. Melis, BA	Mevrouw Melis is 2 ^e jaars student Master of Education in Arts, FHK, Tilburg. Mevrouw Melis is naast student ook docent bij de bacheloropleiding Beeldende Kunst en Vormgeving bij FHK.
G.C. Versluis	Secretaris van het panel en getraind secretaris sinds 2010

Op 3 april 2017 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding Master Kunsteducatie van HKU, onder het nummer 005422.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende tenminste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl